

Nr 12.

Ankom till riksdagens kansli den 26 januari 1937 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående lån till Aktiebolaget svenska amerika linien.

(4:e avd.)

Uti propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1937/1938 (utgifter för kapitalökning, bil. 9, punkt 5), har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, som kapitalökning för fonden för låneunderstöd till lån till Aktiebolaget svenska amerika linien för budgetåret 1937/1938 beräkna ett reservationsanslag av 4,800,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 8 januari 1937 dagtecknad proposition nr 30, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen *dels* såsom kapitalökning för Fonden för låneunderstöd till lån till Aktiebolaget svenska amerika linien för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 4,800,000 kronor, *dels* föreskriva, att för lånets erhållande och åtnjutande bestämmelserna i kungörelsen den 19 juni 1936 angående allmänna villkor och bestämmelser för lån ur statens sekundärlånefond för rederinäringen skola i tillämpliga delar lända till efter rättelse.

Aktiebolaget svenska amerika linien har i en den 25 november 1936 dagtecknad skrift anhållit, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga åtgärder för beviljande åt bolaget av ett statslån å 4,800,000 kronor, motsvarande 20 procent av anskaffningskostnaden för ett av bolaget vid italienskt skeppsvarv beställt fartyg om cirka 28,000 bruttoton, vilket fartyg vore avsett för bolagets reguljära linjetrafik på nordatlanten ävensom för dess kryssningstrafik.

Till stöd för denna framställning har bolaget anfört bland annat följande:

Genom ett den 19 november 1936 dagtecknat kontrakt med det italienska skeppsvarvet Cantieri Riuniti Dell'Adriatico i Trieste hade bolaget för beräkning leverans i mars 1939 beställt ett passagerarmotorfartyg om cirka 28,000 bruttoton, avsett för bolagets reguljära linjetrafik på nordatlanten ävensom för dess kryssningstrafik.

Fartyget, som komme att byggas med iakttagande av de senaste årens tekniska erfarenheter och utveckling i fråga om säkerhet och komfort, komme att erbjuda utrymmen för omkring 1,350 passagerare i tre klasser i nordatlanttrafiken och för cirka 640 passagerare under kryssningarna. Propellermaskineriet komme att utgöras av tre enkelverkande dieselmotorer av

Sulzers tvärstyckstyp, beräknade att giva fartyget en fart av omkring 19 knop.

I färdigt skick beräknades fartyget komma att kosta bolaget omkring 24,000,000 kronor. Likviden skulle erläggas genom amorteringar efter en på förhand uppgjord plan under tillverkningstiden, och bolaget beräknade täcka densamma med omkring 17,000,000 kronor genom upplåning och återstoden genom egna intjänta medel. Av lånebeloppet beräknade bolaget kunna erhålla ett lån å 12,000,000 kronor hos Svenska skeppshypotekskassan. Återstode alltså att upplåna ytterligare ett belopp av omkring 5,000,000 kronor.

Framställningen har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av kommerskollegium, statskontoret och fullmäktige i riksgäldskontoret.

Utskottet.

Svenska amerika linien, som tillkom för ungefär ett tjugotal år sedan på enskilt initiativ, har i stort sett finansierats genom aktieteckningar från privatföretag samt från den stora allmänhetens sida. Ett tidigare beviljat statslån har numera helt återbetalats. Trots att företaget är ett av de yngsta av de många, delvis med betydande statssubventioner understödda atlantrederierna har detsamma vunnit erkännansvärd framgång.

Att denna direkta förbindelseled mellan Sverige och Nordamerika kan ytterligare befästas och utvecklas torde vara ett nationellt intresse, förtjänt av statens stöd.

Under åberopande härav och under erinran tillika att å den begärda lånesumman, 4,800,000 kronor, skulle i vederbörlig ordning erläggas ränta och amorteringar, allt i enlighet med de villkor, som gälla för sekundärlånefonden för rederinäringen, får utskottet tillstyrka Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) såsom kapitalökning för Fonden för låneunderstöd till lån till Aktiebolaget svenska amerika linien för budgetåret 1937/1938 anvisa ett reservationsanslag av 4,800,000 kronor, att utgå av lånemedel;

b) föreskriva, att för lånets erhållande och åtnjutande bestämmelserna i kungörelsen den 19 juni 1936 angående allmänna villkor och bestämmelser för lån ur statens sekundärlånefond för rederinäringen skola i tillämpliga delar lända till efterrättelse.

Stockholm den 26 januari 1937.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS ANDERSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Nilsson* i Gränebo, *Johansson* i Fredrikslund, *Nilsson* i Malmö, *Svensson* i Kompersmåla, *Oscar Olsson*, *Hansén*, *Borell*, *Nilsson* i Landeryd, *Gustafsson* i Benestad, *Sandén*, *Lindström* och *Larson* i Varberg, samt

från andra kammaren herrar *Anderson* i Råstock, *Magnusson* i Skövde, *Törnkvist*, *Strindlund*, *Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Falla, *Andersson* i Höör, *Jonsson* i Eskilstuna, *Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Andersson* i Södergård och *Danielsson*.
